

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 315759

Año (Leto) VIII (3) No. (Štev.) 15
BUENOS AIRES,
13. APRILA (ABRIL)

1950 - Año del Libertador General San Martín - 1950

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

NIKDOR NE CENI SE SAM...

Pod tem naslovom objavlja "Slovenija", ki izhaja kot priloga "Ameriške Domovine" v marčni številki zanimiv članek, ki ga v celoti ponatiskušujemo.

★

"Zato smo že in bomo še morali opazrjati na kali te bolezni med nami. Tem bolj moramo biti pozorni, ker smo politična emigracija malega naroda, ki mu je složnost in enotnost eno najbolj važnih in učinkovitih sredstev politične moči in vplivanja. To pot pogledimo na dve razdiralni misli, ki se pojavljata med nami.

Takole trdijo in ponavljajo nekateri: "Slovenci smo bili vedno le kratkovidni, nikoli pripravljeni za zgodovinsko važne dogodke. Tako smo vse ali vsaj veliko zamudili v preteklosti, tako bo v bodoče, če se vse narodno vodstvo ne izpremeni in izpopolni."

Taka trditev vpliva duhomorno na vse strani. Ubija vero in zaupanje, ubija veselje do narodnega dela, širi nezadovoljnost. Kakega drugega učinka ne mora imeti, ker ni nič pozitivnega v njej. Glede preteklosti je očitke gotovo neresničen in krivičen. Tisti, ki tako trditev prvi izreče, se najbrže niti ne zaveda, da piše samemu sebi spričevalo uboštva, da kaže le to, kako slabo je poučen o dejavnosti svojega lastnega naroda.

Te vrste ljudje imajo redno pred očmi komaj minule dogodke narodne zgodovine. Dejstvo je, da smo Slovenci pred prvo svetovno vojno, tekom nje in po njej, pravilno ocenjevali posledice in jih spretno naravnali, souplivali in osobljkovali zelo aktivno in uspešno tako, da smo vodili voz naše usode po najuspešnejši poti.

Slovenski politiki so videli rešitev v skupni narodni državi Srbov, Hrvatov in Slovencev. Jasno so videli in dosti zgodaj predvidevali, da smo imeli to pot ali pa pot navezanosti na zmago nemškega orožja. Ni dvoma, da bi bila ta druga orientacija pogubna za naš narod. Pot rešitve, ki so jo gradili takrat, nas je kljub vsem pomanjkljivostim, ki so jo spremljale, vendarle rešila. In gradili in pripravljali so jo tako krepko in pravočasno, da se je pred komaj desetino slovenskih poslancev in ostalih članov Jugoslovanskega kluba na Dunaju, tresel parlament dvojne monarhije.

Če ne bi rešitve negovali, pripravljali z vsemi možnimi sredstvi, bi ne bilo leto 1918 začetek velikega narodnega dviga in splošnega napredka vsaj za večino naroda, ampak bi bili takrat doživeli hudo in morda dokončno narodno nesrečo. Saj vendar poznamo usodo onih nesrečnih delov naroda, ki uspeha rešitve, ki smo jo hoteli uveljaviti za vse Slovence, žal niso mogli biti deležni.

V skupno narodno državo smo vstopili pripravljani, kolikor se je le dalo. Da se skupna narodna država ni organizirala niti po besedilu Krfske deklaracije, niti po Pašič - Koroševci Ženevski pogodbi, da je zato sledila mučna in škodljiva doba ustavnih bojev, ki so slabili moč države, srečo in ugled vseh njenih narodov, ali je mar to znak slovenske nepripravljenosti? Saj smo vendar pred takim razvojem Slovenci neprestano svarili in stavili konkretne pozitivne predloge tako ob začetku državnega življenja kakor kasneje k ustavi in k vsakemu zakonskemu predlogu.

Kdo more upravičeno trditi, da se Slovenci niso pripravili na velike vojne in revolucionarne dogodke v drugi svetovni vojni? Materijalna priprava malega naroda more biti napram takim gigantskim viharjem seveda le malenkostna in učinkovita le tedaj, če jo podpirajo kolikor toliko ugodne okolnosti, duhovno je bil naš narod pripravljen in utrjen proti nacizmu, fašizmu in komunizmu tako temeljito in močno, kot morda noben drug narod na svetu.

Ali je slovenska nepripravljenost kriva, da je Hitler premandral Evropo in tudi našo domovino? Ali je slovenska

nepripravljenost kriva, da je med drugo svetovno vojno svetovni komunizem zakotil revolucijo tudi v Sloveniji? Ali je slovenska nepripravljenost kriva da je med drugo svetovno vojno tako strašno bruhnilo na dan sovraštvo med Srbi in Hrvati, da je skupalo stotisoče grobov? Ali je slovenska nepripravljenost kriva, da je ravno v tem imel komunizem oporno točko, da je ravno v tistih krajih komunistična gerila žela uspehe, utrdila svoje postojanke in koncem vojne vsaj nekaj pomenila na prostoru med Donavo in Jadranom? Ali niso Slovenci četrto stoletja požrtvovalno pomagali graditi konsolidacijo države? Ali niso slovenski fantje in možje storili vsega, da je bil komunizem na naši zemlji premagan?

Ali je morda slovenska kratkovidnost v tem, da smo z vsemi možnimi sredstvi skušali odložiti Hitlerjev napad na našo zemljo? Ali je morda v tem, da smo se ob prevratu leta 1941 takoj odločili za politiko, ki nas je navezala na zapadne zaveznike? Ali je kratkovidnost v tem, da smo bili med vojno zastopani v jugoslovanski vladi v inozemstvu? Ali ni bilo to edino priznano zastopstvo v mednarodnem svetu? Ali je bila kratkovidnost v tem, da se tudi naši zastopniki niso vdali ne pritiskom, ne vabam, da bi sprejeli kakršnih koli "sporazum" s takratnimi jugoslovanskimi komunističnimi uporniki? Ali je bila kratkovidnost v tem, da so se odločili za nadaljevanje borbe za osvobodjenje kljub temu, da je takrat vsa svetovna in posebej evropska politika šla v drugo smer? Ali je kratkovidnost v tem, da po vojni vztrajamo na naši demokratični liniji in hočemo privedi naš narod v družino svobodnih narodov?

Čemu naj torej služijo pripovedke o tradicionalni nepripravljenosti in kratkovidnosti našega narodnega vodstva? Neresnična je in krivična. Roditi more

Uspeh ameriške edinosti

Te dni se je v Washingtonu končalo zasedanje gospodarske in socialne konference vseh ameriških držav. Konferenci je predsedoval zastopnik Argentine, njen finančni minister dr. Cereijo. Vsa poročila listov pravijo, da se je ta konferenca končala s popolnim uspehom in to ne malo po zaslugi zastopnikov Argentine. Načete razprave se bodo nadaljevale na prihodnji konferenci, ki bo v Buenos Airesu.

NIKDAR TAKO ENOTNI
KAKOR DANES

Ta konferenca se je razšla v znamenju dveh važnih manifestacij o tem, kakšno je razmerje med vsemi članicami vseameriške unije. Bivši ameriški veleposlanik v Bs. Airesu, Bruce, je v posebni izjavi povdaril, da vezi med USA in Argentino nikdar niso bile tako tesne, kakor pa so danes. V vseh zadnjih 100 letih, sodelovanje med USA in Argentino ni slonelo na tako trdnih temeljih. — Prav te dni pa se odpravlja na obisk v Washington predsednik Čileja, Gonzalez Videla. Na tem obisku bodo sloneli isti znaki optimizma, ki prevevajo odnošaje med USA in vsemi drugimi državami obeh Amerik.

Jasno je, da bodo vsi ti dogodki najbolj vplivali na gospodarsko sodelovanje med USA in Južno Ameriko; toda splošno gospodarski dvig v državah Južne Amerike bo v veliki meri pospešil politično konsolidacijo in dvignil nato tudi vpliv teh držav v vseh razpletih mednarodnih rešitev.

Pred sto leti je bila Evropa tista, ki je v veliki meri narekovala potek dogodkov skoraj v vseh državah Južne Amerike; po prvi svetovni vojni se je začela dekadenca evropskega vpliva. Vendar je bila

le zlo in povečavati more le našo lastno slabost.

Nekateri Slovenci v begunstvu so zadnji čas začeli trditi še bolj očitveno neresnico, še hušjo laž in kleveto. Pišejo in ponavljajo, da je večina Slovencev med komunistično revolucijo zapustila prejšnje svoje politične organizacije in stranke in prešla k titovcem. Ta trditev se ponavlja v zadnjih številkah lističa, ki pod imenom "Klic Triglava" izhaja v Angliji. Ne bi tega omenjali, če ne bi bila trditev tako krivična kleveta in žalitev Slovencev, če ne bi bila taka da more res škodovati vsaj demokratični slovenski stvari, če bi jo kdo sprejel za resnico.

Milijon in pol Slovencev ve, da ogromna večina ni menjala med revolucijo svojega političnega prepričanja. To vedo komunisti prav tako, kakor demokratični Slovenci. Čemu bi sicer bila tolika borba komunističnih krvnikov proti reakciji in proti starim strankam posebej? Ali se izgovarjajo in ponavljalci le laži zavedajo, da so hote ali nehote orodje najčistejše komunistične intrige? Pred kom pa so komunistični banditi v Sloveniji bežali, če ne pred slovenskimi fanti in pred splošnim razpoloženjem naroda proti komunizmu? Čemu so komunisti smatrali za potrebno, da tako številne predstavnike slovenskih demokratičnih strank spravijo spoti, v ječe, v smrt, pred svoja sodišča?

Ali ni skrajno obžalovanja vredno, da se je naša, mala sicer, pa vendar skupina Slovencev, ki v svoji borbi proti našim političnim strankam in sestavi Narodnega Odbora za Slovenijo uporablja tudi argument, ki je laž, žalitev in sramota vsega naroda v enem?

Širjenje in ponavljanje takih trditev so znaki bolezni. To povzročajo nepotrebne in škodljive delitve in razpadanje naše politične enotnosti in strnjene v času in dobi, ko bi morali čuvati vsako mrvico narodne moči in pomembnosti."

Velika Britanija še tako trdna, da je lahko ohranila v trgovini posameznih južnoameriških držav prvo mesto. Po drugi svetovni vojni se Anglija počasi, toda nezadržno umika s teh trgov. Na njeno mesto stopajo USA, ki obenem z gospodarsko konsolidacijo prinašajo tudi mnogo novih vidikov na vlogo, ki jo bosta oba ameriška kontinenta igrala v bodočih skupnih nastopih; ti pa bodo izviral iz enakih virov moči in enotnosti. Poleg Evrope, ki se s težavo dviga iz razva-

OBNOVLJENA BORBA ZA TRST

Ko so zah. zavezniki v pomladi 1948. hoteli pomagati de Gasperi ju v njegovi volilni borbi s Togliattijem, so nepričakovano preko takratnega franc. zun. ministra Bidault objavili, da uvidevajo potrebo vrnitve celotnega ozemlja Trsta Italiji. Ko je de Gasperi pri volitvah 18. aprila srečno zmagal, in ko je koncem junija 1948 prišlo do tkzv. preloma med Moskvo in Titom, je ta izjava zaveznikov počasi prehajala v zatišje.

V teh dneh pa FLRJ pripravljajo volitve v svoji zoni Trsta, kjer bo s postavitvijo ene same liste dobila večino; z zmago pri volitvah naj bi Tito, česar se boje v Italiji, zono B enostavno vključil v FLRJ, kar je dejansko že sedaj v bistvu izvedeno.

To bojazen je izrazil tudi grof Sforza v Milanu; boječ se, da je Tito trenutno morda bolj aktualen za zah. zaveznike kot Lahi, je izjavil svojo pripravljenost, dogovoriti se direktno s Titom — brez sodelovanja zah. zaveznikov — o bodoči usodi Trsta, vendar na osnovi zav. izjave iz pomladi 1948. Sklicujoč se na vse velike žrtve,

EL DIA DE LAS AMERICAS

El continente Americano, que se extiende desde el polo ártico hasta casi el Polo austral, tiene junta no solo su posición geográfica sino también la histórica y política. Toda la población del Continente está animada con decidida voluntad de su completa independencia y libertad. Sus proceres, como San Martín, Washington y Bolívar son símbolos encarnados de esa voluntad y lucha por la libertad y por la comunidad de los intereses, mentalidad y aspiraciones comunes a todos esos pueblos nuevos.

Esa comunidad unia a los pueblos americanos antes y les une hoy más solidamente todavía al sentirse ambas Américas últimas depositarias y defensores de la civilización cristiana frente al embate del comunismo asiático, que amenaza destruir a todo el mundo. América queda así la última esperanza de los pueblos y de millones de seres esclavizados bajo la feroz dictadura comunista.

La Comunidad Americana es hoy la mayor fuerza del mundo formada libremente entre los pueblos soberanos. Para evocar la comunidad de esos ideales se destinó el día 14 de abril como fecha común a todas las naciones del continente, recordándose ese día la primera reunión de los representantes de todos los países de ambas Américas que tuvo lugar en Washington el 14 de abril de 1890.

Cual es el lugar que ocupa en el concierto de la comunidad americana la República Argentina la expresó el Presidente General Perón con los siguientes términos:

"Creemos firmemente que la libertad de América está íntimamente ligada a la nuestra y, en consecuencia, pueden tener la seguridad los pueblos libres del mundo que la Argentina, llegado el caso, habría de repetir nuevamente, sin vacilaciones, las epopeyas del pasado."

DAN OBEH AMERIK

Ameriški kontinent, ki se razteza od skrajnega severa do skrajnega juga, ni samo zemljepisno povezan v enoto, temveč tudi zgodovinsko in politično. Vse narode tega ogromnega področja označuje silna volja po življenju v svobodi in neodvisnosti. Može kot General San Martín, George Washington in Bolívar so večno živi simboli tega hotenja in boja za svobodo in za skupnost interesov, mišljenja in težanj novega sveta in njegovih mladih narodov.

Ta skupnost je družila ameriške države poprej, ta skupnost jih družijo danes še bolj, ko je ameriški kontinent ostal edini branik krščanske civilizacije pred navalom azijskega komunizma, ki grozi uničiti svet in je tudi edino upanje na rešitev številnih narodov in milijonov ljudi, ki danes ječe kot brezpravni sužnji pod najstrašnejšo komunistično diktaturo.

Ameriška skupnost je danes največja sila na svetu, ki je zrasla iz svobode in neodvisnosti posameznih držav. In proslavi neodvisnosti ameriških držav in svobodi, v kateri žive, je posvečen 14. april vsakega leta kot spomin na dan, ko so se leta 1890 prvokrat sešli na isti dan v Washingtonu predstavniki vseh ameriških držav in poudarili nujnost tesne povezanosti med njimi.

Položaj Argentine v skupnosti ameriških držav je pa najbolj poudaril predsednik republike general JUAN D. PERON z besedami:

"Trdno verujemo, da je ameriška svoboda najtesneje povezana z našo. Svobodni narodi sveta imajo lahko zagotovilo, da bi bilo v slučaju potrebe nujno obnoviti in to brez obotavljanja epopeje preteklosti."

lin, da se pripravi za novo obrambo, poleg Azije, ki jo je zajel skoraj vso val kom. razdejanja, sta obe Ameriki tisti, ki bosta lahko brez večjih motenj nadaljevali nemoteno delo zbiranja moči in konstruktivnosti v službi obranitve glavnih idealov človeštva, ki slone na njega svobodi in gospodarski ustaljenosti.

ako mislijo, da bodo mogli zaradi grozljivih besed, ki jih je na račun FLRJ podal Vorosišov v Budimpešti, ribariti v kalnem ter segati po tuji zemlji, računajoč na težko stališče, ki ga ima FLRJ sedaj napram svojim vzhodnim sosedom. 'O jug. zoni svobodnega mesta Trsta sploh ne more biti kakše debate', zaključuje "Borba" članek o Trstu.

Sovjetski poslanik v Rimu pa je obiskal v terek zun. min. Sforzo in se zadržal dalj časa z njim v tajnem razgovoru.

POOSTRENA NAPETOST MED USA IN SOVJETSKO ZVEZO

Ameriške letalske oblasti že več dni zamaženo iščejo svoje pogrešano izvidniško letalo, ki je bilo namenjeno v Kopenhagen. Letalo ni bilo oboženo in je imele 10 mož posadke in ni prispelo na cilj.

Med tem je pa sovjet. zun. min. Višinski izročil am. veleposlaniku v Moskvi ostro protestno noto, v kateri navaja, da je am. vojaško letalo bilo nad važno sovjetsko vojaško bazo nad Letonsko. Ker da je odprlo ogenj na sovj. lovski letala, so ista odgovorila in ga sestrelila. Tako sovjetji.

Am. vojaške oblasti pa poudarjajo, da pogrešano am. letalo ni bilo oboženo. Zaradi tega incidenta se je napetost med obema državama zelo povečala.

Vse naročnike Svobodne Slovenije v Argentini, ki še nimajo plačane naročnine za to leto, prav lepo prosimo, da jo plačajo vsaj za pol leta, t. j. 25 pesov, kdor pa le more, naj jo plača za celo leto v višini 45 pesov.

PISMO IZ USA

Dragi g. urednik!

"The Minneapolis Tribune" je prinesla sliko, ki razlaga, kaj Amerikanci mislijo o svoji zunanji politiki. Na krovu ladje, ki nosi napis "USA Foreign Policy", stojita v admiralskih uniformah predsednik Truman in državni tajnik Acheson. Ladja vozi skozi kanal, ki se vije zdej na levo zdej na desno, — cik — cak. Ravno pred novim zavojem so. Pa vpraša Truman Achesona: "Kaj pride sedaj, cik ali cak?"

Čeprav se dober Amerikanec najraje drži doma in ga zunanji svet zanima le, če je v posebni zvezi z njegovo domovino, vendar tudi povprečen ameriški državljani danes zelo čuti, da je vozila zunanja politika Zedinjenih držav v zadnjih letih zelo nestalno tja in sem, cik — cak, in da je tako povzročila marsikako težavo sebi in drugim. Ako bi iskali vzroke takega postopanja, bi našli enega glavnih v tem, da ameriška politika največkrat ni imela jasnih ciljev, kaj hoče. Nemci so se vojskovali, da zagospodujejo nad bližnjimi sosedi, Anglež se je trudil, da reši svoj imperij, ruski komunisti tudi v največjih težavah ni nikoli pozabil, da je njegov končni cilj zmaga marksistično — leninističnega socializma. Vsak je dobro vedel, kaj hoče. Amerikanec pa ni želel osvojiti tujega sveta, saj ga mu ne manjka doma, še manj pa je mislil, da bi širil kako idejo. Atlantska listina morda izgleda kot neka ideja o svobodi, ki naj bi se zanjo ameriški vojak boril, toda končno je bila ta listina le medvojno dete propagandistične potrebe, ki ga je bilo po vojni zelo lahko pozabiti. Ameriške zunanje politike niso vodili veliki daljni cilji, ampak trenutna korist, kot so jo razumevali vodilni državni Zedinjenih držav. Lep primer take politike je na primer judovsko vprašanje in Palestina. Ker potrebujeta obe ameriški politični stranki judovske glasove in judovski denar za volitve, je Amerika šla čez drn in strn za tem, kar je želelo vrhovno židovsko vodstvo. Da je pri tem število arabskih beguncev pred judovskimi nasilji narastlo skoro na milijon bitij, ki na pol naga stradajo in umirajo proč od doma, da se more na njih domovih zgraditi nova judovska država, na to v Zedinjenih državah malo kdo misli. Atlantska listina o svobodnih je danes star, neporabn papir. Da je judovska soldateska oskrnila katoliška svetišča kot je cerkev Marijine smrti na Sijonu, je komaj kak katoliški list skromno omenil, da ga ne bi proglasili za Judom sovražnega. Nejasnost ciljev se je pokazala izrazito v postopanju nasproti premaganim Nemčiji. Med vojno so vsi brez premisleka ponavljali besedo: "Brezpogojna predaja". Ko so to dosegli, enostavno niso vedeli, kaj početi s to Nemčijo. Vstajale so misli, da je treba uničiti vso nemško industrijo, ne da bi pri tem računali s tem, da Nemčija ne more živeti samo od kmetijstva. Kmalu so se dvignili modrijani. Ki so hoteli Nemce naučiti "ameriške demokracije", kakor da je to izvozni material ali kakor da so Nemci kaki šolarčki. In danes bi dali Nemcem vse.

Zlasti pa se danes čuti, kako nesmotrena je bila ameriška politika proti ruskemu komunizmu. Ko sta prijatelja Hitler in Stalin prišla navzkriž in je Stalina proti njegovi volji zaneslo med zapadne "kapitaliste", je vsa Amerika hotela pomagati Sovjetom brez ozira na njih komunistične končne cilje. Zlasti, ko je Japonska stopila v vojno, so Amerikanci z vso močjo svojega gospodarstva podprli Stalina. To je bilo razumljivo. Saj so v tej pomoči videli svojo končno zmago. Za to končno zmago, za ta neposredni cilj, so vse žrtvovali, ne da bi premišljevali, kaj storiti po vojni. Med tem ko komunisti nikoli niso pozabili svojih povojnih ciljev, Amerikanec ni delalo skrbi, kako se uredi povojne razmere. Da bi držali Russe pri dobri volji, so jim stregli v vsem, tudi proti svojim zaveznikom Angležem. Ko je Churchill pritiskal za balkansko fronto proti Nemcem z jasnimi cilji, da Ruse tako izrine iz Balkana, je Roosevelt potegnil s Stalinom. Tako je Balkan postal ruska in s tem komunistična domena. Manjkalo je ob trenutnih koristih pogleda v bodočnost.

Še le po porazih na konferenci v Potsdamu so Amerikanci uvideli, da ima Rusija zelo jasne načrte glede Evrope, pa so še potem dolgo hoteli ostati prijatelji Sovjetov. Žrtve tega odnehanja so bile Poljska, Rumunija, Ogrska... Komunizem pa je med vojno okrepil tudi svoje postojanje v Zed. Državah samih. V vse važnejše urade

Avstrijska mirovna pogodba se še vedno ne premakne z mrtve točke. Trenutno ni nikakih izgledov, da bi pogodbo kaj kmalu spravili pod streho. Tako je izjavil v angl. parlamentu član lab. vlade Younger v debati o Avstriji.

Amer. voj. oblasti v Nemčiji so odbile češko zahtevo vrnitve osmih pilotov, ki so pred časom organizirali pobeg treh potniških avionov hkrati; poleg pilotov ostane v Nemčiji še 15 čeških državljani-
*
Zah. Nemčija je bila sprejeta kot sedma članica v Marshallov odbor za Evropo. Sprejetju je botroval amer. kom. za Nemčijo McCloy. Slednji je tudi po svojem informativnem obisku v USA ostro napadel Sovjete, češ da so prelomili dogovor o neoboroževanju Nemcev, ker so v svoji zoni pričeli obnavljati miličniške oddelke policije in stranke. Zaradi takšnih ukrepov v sov. zoni so se tudi poveljniki zah. sil v Berlinu dogovorili o ustanovitvi skupnega štaba in enotni porazdelitvi delavnosti.
*
K Achesonovi izjavi, naj bi Zah. Nemčijo takoj pripustili k članstvu v Evropskem svetu; dodajajo nekateri listi mnenje, da bodo zah. zavezniki v najkrajšem času spremenili okupacijski statut v korist Nemčije, odpravili vojno stanje

so prišli med vojno komunistični zaupniki, ki so pazili, da ne bi kdo vodil politike proti ruskim interesom. Še danes niso vsi uradi očisti. Mnogi Amerikanci verjamejo trditvam, da so komunistični prijatelji še danes tudi v Departament-u of State, v ameriškem zunanjem ministertvu. Komunisti in njih prijatelji, ki ves svet zagotavljajo, da niso komunistični sopotniki, ampak samo pravi liberalci in progresivni ljudje, ki pa se dobro počutijo samo med raznimi levičarji, so skrbeli, da je javno mnenje v Ameriki še dolgo bilo v zmoti glede na cilje komunizma. Le vzemite za primer Kitajsko. Komisija za komisijo je hodila na Kitajsko, pa je vsaka imela namen vrniti komuniste v kitajsko vlado. Rekli so, da to itak niso komunisti, ampak le agrarni reformisti. Pred štirimi leti je jezuit E. W. Walsh, profesor Georgetownove univerze v Washingtonu, javno govoril, da je ameriška politika na Kitajskem ravno taka, kakršna je prinesla komunizem v Jugoslavijo, pa je njegov glas ostal glas vpjočega v puščavi. Še-le dogodki zadnjega leta so s silo prepričali svet, da je mož imel prav in da delajo komunisti povsod po podobnih načrtih in da jim je povsod potreba koristnih budal, ki jim radevolje pomagajo na konja. V Ameriki so jih našli mnogo. Zato je Kitajska žrtev komunizma tudi po ameriški krivdi.

Ali bo ladja ameriške zunanje politike še vozila cik-cak? Zdi se, da sedaj po kitajskem porazu Dep. of State v boju s komunističnim svetom naravnost jadra. Strah pred Sovjetijo in komunizmom je globok. Ta nerekuje sedanje stališče, ki se bo teško spremenilo. Amerika je sedaj že preveč angažirana proti svetovnemu komunizmu, da bi mogla odnehati. Ko prej ni hotela pomagati Kitajski, je sedaj vojna pomagati celo južno vzhodnim azijskim narodom. Tudi doma nastopa proti komunistom vedno močnejše. Vsi zagovorniki nekdanjega velikega prijateljstva s Sovjeti imajo težke čase. Tudi sedanji državni tajnik Acheson. On je javno govoril, da ni umaknil svojega prijateljstva od Alger Hissa, ki je bil obdolžen, da je kot visok uradnik Dep. of State dajal komunistom tajne dokumente. To je po Ameriki zelo odmevalo. In mogočni govori Achesonovi proti Rusiji so tudi govori samoobrambe.

Nekateri mislijo, da je ameriška politika nasproti Titu vendarle še spomin na čas, ko so imeli komuniste preveč radi, da je tu še nekaj cik-cak politike. Toda večina ameriškega javnega mnenja sledi razlagi diplomatov, da je treba Tita podpreti, ker je upornik proti Stalinu in tako škoduje komunizmu. Ali se bo to podpiranje obneslo? Vsi priznavajo, da ni gotovo, vendar to riskirajo. Na drugi strani pa je le razveseljivo, da vsi listi povdarjajo, da je Tito bil in je ostal 100% komunist. Morda bo ta zavest le obvarovala ameriške diplomate, da bi spet igrali na Balkanu kak tak cik-cak, ki bi končno le Ameriki sami in vsemu protikomunističnemu svetu škodoval. F. R.

IZ TEDNA V TEDEN

ter Nemčijo pripustili kot članico Evropskega sveta, vendar samo s posvetovalnim glasom. — Istočasno pa so se Amerikanci, Angleži in Francozi s tajnim dogovorom domenili, kako ovirati porast nemške oboroževalne industrije.

V Zah. Berlinu imajo vojaške obrambne maneuvre, zav. vojska in nemška policija skupno, iz Vzhodne Nemčije pa prihajajo vesti o sklenitvi vzhodnonemško-sovjetske vojaške zveze, ki pa naj bi bila objavljena šele tedaj, ko bi Zah. Nemčija pristopila k Evropskemu svetu in Atlantskemu paktu.

Mandat za sestavo vlade v Belgiji je dobil pristaš kraljevega povratka kršč. socialist Van Zeeland, kateremu pa doslej še ni uspelo sestaviti vlade; pričakujejo pa, da jo bo sestavil ter nato v parlamentu zahteval zaupnico, zatem odpravo zakona o regentstvu ter končno vrnitev kralja; ta je izjavil, da bo zanj odločilno glasovanje parlamenta in senata. — Socialisti pa pod vodstvom P. H. Spaaka pozivajo narod na odpor proti kraljevi vrnitvi in izražajo bojazn, da bi neodjenljivost kršč. socialistov mogla dovesti do oboroženega spopada med obema skupnostima.

Medtem ko je od komunistov organizirani štrajk kovinskih delavcev v Sev. Franciji te dni dokončno propadel, so vrhovi francoske KP sprejeli načela borbe proti oboroževanju zah. Evrope; na kongresu KP je govoril tudi znani F. Joliot-Curie, šef franc. atomskega raziskovanja in dolgoletni član KP, ki je izjavil, da "niti on niti drugi znanstveniki ne bodo pomagali zahodu v vojni proti ZSSR in da se ZSSR ni treba ničesar bati zaradi napredka v odkritju atomske energije v USA".

Na takšne govorjenje je 27 poslancev različnih strank zahtevalo od vlade, da pozvame najstrožje ukrepe v svrhu zatiranja kom. propagande.

Cripps, fin. minister Anglije je te dni razveselil svoje rojake s sporočilom, da je narodom imperija uspelo v prvih treh mesecih letos nadoknaditi pomanjkanje dolarjev ter celo prekoračiti za 40 milijonov lanskim deficit 31 mil. v istem času. Dolarske rezerve so v istem času narasle za 296 mil. dolarjev. S takšnim napredkom, pravi Cripps, bodo leta 1952, ko preneha Marshallova pomoč, Angleži že stali spet na lastnih nogah.

Nepričakovano in v čudnih okoliščinah je umrl zagovornik 'atomskega špijona' Fuchsa Thomspon Halsall.

Vodilnih sto laških komunistov ima zasedanje v Rimu, na katerem se v glavnem menijo, kako preprečiti oboroževanje Italije in kako izvesti novo 'mirovno ofenzivo'. Togliatti je izjavil, da de Gasperi jevo zadržanje in bojazen pred izbruhom revolucije izhajata iz naraščajoče nevarnosti oboroženega spopada med vzhodom in zahodom.

Ali je vojna z ZSSR neizbežna? (Selecciones del Reader's Digest — izdaja za mesec april)

GEORGE F. KENNAN, ameriški strokovnjak za komunizem in svetnik amer. zun. ministertva v zadevah amer. zun. politike napram ZSSR in njenim satelitom, je napisal zanimiv članek o gledanju amer. vlade na možnost nove vojne in o nujnosti premočrtne zun. politike ameriške vlade.

O možnosti sovjetskega napada Kennan meni, da lahko samo sovjetski vodje z gotovostjo odgovore na to vprašanje. Potrebno pa je imeti pred očmi Leninove besede: "Sožitje med ZSSR in imperialističnimi silami je za daljši čas nemogoče. Eden ali drugi bo moral na koncu zmagati. In preden bo prišlo do tega konca je neizogibna vrsta hudih spopadov med ZSSR in buržujskimi državami".

Z ozirom na to rdečo doktrino, na kom. tradicijo in praktične možnosti je položaj po Kennanovem mnenju naslednji: Sovjetski vodje so prepričani v padeč USA. Storili so vse in bodo storili, kar je mogoče za čim hitrejši konec, ne da bi s tem postavili v najmanjšo nevarnost trdnjavo svet. komunizma, ZSSR.

Glavna vzroka za možnost tretje svetovne vojne sta: a) vojna lahko izbruhne zaradi nepredvidenega incidenta, čeprav ga nobe-

Turška mornarica se je pod vodstvom amer. strokovnjakov v zadnjem času okrepila za 200 odstotkov.

Umrl je edini maršal Turčije Fevzi Çakmak, branilec Dardanel v I. svetovni vojni, vodja voj. izгона Grkov iz Male Azije, organizator moderne turške vojske ter kandidat za predsednika republike pri volitvah, ki bodo 14. maja.

Izraelska vlada je povabila zah. zavezničke na obisk Jeruzalema, da jim tako 'na licu mesta prikaže nesmiselnost sklepa o internacionalizaciji mesta'.

Amerikanci in Angleži so odbili judovsko prošnjo o dobavah težkega orožja.

Vse arabske države so podpisale Arabski varnostni pakt, katerega glavni namen je povezati v enotni voj. zvezi vse arab. države, ki so se udeležile vojne proti Izraelu.

Predsednik Truman je imenoval za svetnika zun. ministertva republikanskega senatorja Foster Dullesa. Imenovanje je pozitivno odjeknilo v ameriških senatorskih in poslanskih krogih ter pomeni pojačanje enotne dvostranske zun. politike ameriške vlade. Senator Dulles je znan protikomunist in odločen zagovornik premočrtne zunanje politike.

Kitajci-nacionalisti so prijavi Sovjete pri Združenih narodih, češ da se aktivno vmešavajo v drž. vojno z vežbanjem pilotov in dobavljanjem avionov.

USA zbornica in senat sta sprejeli dopolnilni zakon o vselitvi DP-jevcev, po kateremu je kvota povišana na 359 tisoč (prej 202.000) in so odpravljene vse 'nepriperne omejitve' o vselitvi katoličanov-beguncev ter judov; prav tako je bil tudi odpravljen pogoj, da mora biti procent pripadnikov sev. držav (Baltov) tako velik, kakor ga je določal dosedanji zakon.

Republikanski senator McCarthy je javno ponovil svoje obtožbe o komunističnem sodelovanju Jessupa, Lattimore-a in Johna Service-a. V govoru, ki ga je imel na zborovanju Lige ameriške mornarice, kjer je bil odlikovan z medaljo "narodnega amerikanizma", ker je "opozoril ameriški narod na nevarnost pred tistimi, ki v zibelki ameriške vlade predstavljajo grožnjo proti ameriški varnosti", je ponovno obtožil Lattimore-a, da je "vnesel v zun. ministertvo zun. političen program komunistične partije", tako da bi se ZSSR "lahko polastila čim obširnejših predelov sveta". Obtožil je Jessupa, da je "ustvaril demokratski mit komunistične Kitajske" ter Johna Service-a, amer. konzula v Indiji, da je bil že enkrat aretiran od amer. varnostne policije, ker je kradel tajne dokumente amer. vlade. Pozval je vse obtožence, da lahko začne takoj proces proti njemu, če "ena od obtožb ne drži".

V petek bo prva priča, ki jo je v utemeljitev svojih obtožb prijavil McCarthy, podala izjave proti trem obtožencem.

Ali je vojna z ZSSR neizbežna?

(Selecciones del Reader's Digest — izdaja za mesec april)

na od obeh strani noče; b) vojna lahko izbruhne, ker so sovjeti prepričani, da bodo napadeni.

Z ozirom na tak položaj naj se USA zadrži tako: voditi mora odločno in premočrtno zun. politiko. Zanimati se mora za napore še svobodnih in tudi zaslužjenih narodov v njih borbi proti rdeči nevarnosti in jim pomagati.

Tak proces seveda ne bo zadovoljil nepočakance, ki iščejo hitro in dramatično rešitev položaja. Toda tudi oni bi sprejeli tak način, če bi trezno in realno premislili možnosti, ki so dane demokratijam in posebej USA. Sta samo dve: a) povratek v izolacionizem ali b) vojna. Prva bi povzročila v USA in v ostalem svetu strašne posledice nazadovanja, druga pa je stvar, ki je nobena demokratska država ne more sprejeti kot edino svojo politično možnost.

V nadaljnjem razpravljanju prihaja Kennan do stvarnega zaključka, da se bo svet dokončno rešil rdeče nevarnosti, ko bo spoznal potrebo po medsebojnem sožitju, po priznanju človeške osebnosti in njenih osnovnih pravic in se zavedel, da so mu že vse te možnosti dane s krščanstvom, ki daje vsakemu posamezniku in narodom zagotovljen položaj in najlepšo možnost razvoja in napredka.

ARGENTINA

Predsednik general Perón bo v soboto objavil nove cene za pridelke žita, lana, koruze in sončnice.

Redno zasedanje parlamenta se bo začelo 1. maja. Odprl ga bo predsednik general Perón.

Argentina in Avstralija sta sklenili novo trgovinsko pogodbo. Argentina bo izvozila raznega blaga v Avstralijo za 500.000 liber šterlingov, za enako vrednost ga bo pa iz Avstralije uvozila.

Ob nedeljah od 16. t. m. bodo zopet vsi živilski trgi zaprti.

V Barrow in Furnes v Angliji so pred dnevi spustili v morje novo 12.500 tonsko argentinsko ladjo "17 de Octubre". Ladjo so zgradili v ladjedelnih družbe Vickers - Armstrong. Pri krstu ji je bila botra soproga predsednika republike gospa María Eva Perón, katero je nadomestovala Nelly García de Espina. V Belfastu so pa istega dne dokončali 27.000 tonsko ladjo, kitolovko, ter so ji pri krstu dali ime "Juan Perón" ter je največja ladje te vrste na svetu. To ladjo je pa zgradila ladjedelnica Harland and Wolf. Ladja "Eva Perón" bo pa 6. maja nastopila iz Anglije svojo prvo vožnjo v domovino. V Buenos Aires bo prispela 24. maja.

Predsednik republike general Juan D. Perón, ki je z gospo soprogo prebil veliki teden v Barilochoh, se je na velikonočni ponedeljek dopoldne vrnil v Buenos Aires. Na postaji Constitución so ga sprejeli in pozdravili vsi ministri ter ostali civilni in vojaški dostojanstveniki. Pred njunim odhodom iz Bariloche se je zbrala na tamošnjem trgu množica naroda in se z navdušenimi pozdravi poslovala od njiju. Predsednik general Perón je množico nagovoril in ji jasneval politiko vlade pri graditvi nove Argentine. Njegova gospa soproga pa je objavila, da bo še to leto zopet prišla v te kraje in se pozanimala za vse njegove potrebe.

V Buenos Airesu so se v ponedeljek zbrali prosvetni ministri vseh provincijskih vlad, da se dogovore o enotnem načrtu za pobijanje nepismenosti v državi. V imenu predsednika republike je zasedanje začel prosvetni minister zvezne vlade dr. Oscar Ivanissevich z nagovorom, v katerem je vsem dajal za vzgled delo predsednika republike generala Perona in njegove gospe soproge. Naglašal je, da je sedaj po zaslugi generala Perona ves pouk v državi od otroškega vrta po vse do univerze popolnoma brezplačen. Za dviganje prosvete med narodom so vsa sredstva na razpolago, lotiti se je treba samo dela in ga tudi dokončati, nepismenosti pa napovedati boj na celi črti. Na sestanek prosvetnih ministrov je naslednjega dne prišel tudi predsednik general Perón ter jim je govoril o nalogah nove argentinske šole.

Predsednik republike general Peron in njegova soproga bosta 23. maja obiskala provinco Entre Ríos.

V Buenos Airesu bo od 6.—12. oktobra velika mednarodna filatelistična razstava. Poštna uprava bo izdala za to priliko vrsto spominskih znamk. Serija teh znamk po \$ 0,20, 0,90, 1,40, 2.—, 5.— in 10.— bo stala 22 pesov.

Trgovska mornarica je vzpostavila ladijsko zvezo z Japonsko.

Na Veliki petek so bila v več provincah velika neurja. Močno so bili prizadeti nekateri kraji v provinci Buenos Aires, predvsem mesto Chascomus. Zaradi silnega viharja se je ponesrečilo tudi policijsko letalo. Pri padcu letala sta oba letalca zadobila večje poškodbe.

UNESCO, prosvetna organizacija Združenih Narodov je v glavnih svetovnih mestih ustanovila svoje knjižnice. V Argentini so njene knjižnice: V Capitalu v Narodni knjižnici, v Cordobi v tamošnji vseučiliški knjižnici, v Rosario pa v Argentinski knjižnici.

Med Argentino in Zahodno Nemčijo bo še ta mesec podpisana nova trgovinska pogodba, ki bo zamenjala lanskoletno. Nova trgovinska pogodba bo predvidevala obojestransko izmenjavo blaga v vrednosti 250 milijonov dolarjev. Argentina bo dobila iz Nemčije predvsem razne industrijske stroje in jeklo, Nemčija bo pa uvažala iz Argentine razna živila.

Novice iz Slovenije

ZADRUGA, KI NI ZADRUGA

Pod tem naslovom objavlja komunistično časopisje v Ljubljani poročilo, da so v Trzinu ustanovili obdelovalno zadružno Trzin. V njo, da so vstopili vsi veliki kmetje, srednjakov slaba polovica in par malih kmetov.

To seveda ni bilo vseh komunistov, ki so v svojem tisku zapisali: To neso razmerje je že od vsega početka kazalo, da nekaj ni v redu. In res se že na prvem sestanku sklenilo, da bodo zadružniki obdržali vse orodje, stroje, vozove in gospodarska poslopja v zasebni lastnini; zadruga jih le lahko izkorišča in popravlja; jasno je, da so veliki kmetje v zadrugo vstopili le iz "spekulativnih" namenov in tudi takoj prevzeli vodstvo. Tudi ohišnice so si temu primerno uredili. Vsi z dvema izjemama so dobili ohišnice od 90 a do 1 ha, dasi dopuščajo tako velike ohišnice pravila le za velike družine. Torej je lik zadružnika v Trzinu tak: obdržal je stroje, dobil v oskrbnitvo toliko živine, kot jo je imel prej, veliko ohišnico itd., na zadružni zemlji so pa delali najeti delavci in opravili vsa sezonska dela proti plačilu.

Proračun LR Slovenije za to leto znaša 6.579 milijonov dinarjev. Za Ljubljano je določen proračun 454 milijonov din, proračun ljb. oblasti pa znaša 1.028 milijonov, marib. 864 milijonov in goriške 406 milijonov. Proračun Ljublane se bo kril z last. dohodki, oblasti pa bodo "udeležene pri republiških dohodkih, če njihovi lastni ne bodo zadoščali za kritje izdatkov."

Ob obletnicah Prešernovega rojstva in in smrti so letos v Ljubljani zopet delili nagrade znanstvenikom in umetnikom "Prešernove nagrade", po 100.000 din so dobili dr. Samec, dr. Kidrič, Prežihov Voranc, za zbirko "Solzice", Lucijan Marija Škerjanc, za kanta-to za soli, zbor in orkester "Sonetni venec" in Gabriel Stupica za olje "Pred povorko"; drugo jubilejno nagrado po 50.000 din so prejeli: dr. Ramovž Franc za delo pri "Slovenskem pravopisu", dr. Jakob Solar, dr. R. Kolarič, dr. A. Bajec, dr. M. Rupej in dr. M. Šmalc za isto delo, Anton Sovre za prevod "Iliade", Boris Ziherl za razpravo o Prešernu, Ivan Zajc za kip. delo in Boris Kalin za spomenik part. vojski ra Vrhnik; za znanost so dobili nagrade: a) po 40.000 din: dr. Božidar Lavrič in dr. Pavel Lunaček; b) po 30.000 din. Ing. Janko Sketelj, ing. Cvetko Lapajne in dr. ing. Branko Žnidaršič; za umetnost in literaturo: Mira Puc za dramo "Ogenj in pepel" 30.000 din, Gojmir Kos, avtoportret, 40.000 din, Tine Kos za kipe "Zanjice", "Delavski par" in "Deklica z vrčem", talc 30.000; Božo Pengov za spomenik talcem v št. Vidu, 30.000 din, Zlata Gjungenac za kreacijo Traviate in Jenufe, 40.000, Mihaela Šaričeva za vlogo Regar v "Kralju Learu", 30.000; Marija Vera za vlogo Kate v Muellerjevi dramii "Vsi moji sinovi", 30.000 din, Pavle Kovič za

vlogo Komarja v Cankarjevih "Hlapcih" ter za vlogo "Kozme" v Calderon de la Barca "Dama škrat", 20.000 din, Jože Tiran za recitacijo Cankarjeve "Bele krizanteme" 20.000 din in Polik Stanislav za nastop v Hrističevi "Ohridski legendi", 20.000 din. — Kakšna radodarnost Titovine umetnikom in znanstvenikom! Vsekakor lepa stvar, toda to se dogaja istočasno, ko ljudje nimajo šivank, gumbov, ne obleke, ne čevljev in ostalih najpotrebnejših stvari!

Umrli so: Antonija Arhine, roj. Oblak, Ljb., Alojzij Agrež, žel. nač. v p. Rimske Toplice, Jože Baraga, Škofljica-Šmarje, Terezija Blažević, Radomlje-Ljb., Janez Božjak, ind. miličnik, Vrhovci-Ljb., Franja Bonač, Begunje pri Cerknici, Marija Brenčič, Ptuj, Anton Grajšek, Ljb., Viktorija Građičnik, Maribor, Jernej Hercog, fin. ref. Trbovlje, Genovefa Hlede, roj. Terčič, Medno-Števerjan, Anton Japelj, kurjač VI. gimn. v Ljb., Karolina Kralj, Trbovlje, Marija Kahne, roj. Brajer, Marija Kavčič, roj. Oblak, Ljb., Barbara Korča, Ljb., Stane Krajec, dijak, Ljb., Janez Kveder, Ljb., Pavel Kernik, nam, "Gradisa", Domžale, Ivan Kosi, Žužemberk, Leon Likar, črkostavec, Ljb., Matija Mrak, strojevodja, Kranj, (umrl v zaporu), Amalija Oman, roj. Belec, št. Vid nad Ljb., Franja Pavlin, roj. Majzelj, Trzič-Podbrezje, Anči Prelec, roj. Kreuz, Reka-Ljb., Alojzija Presker, roj. Pleva, Čreta pri Celju, Ferdinand Rehberger, Kranj, Ivan Stopar, žel. vpok. Ljb., Apolonija Stražisar, roj. Vidmar, Notranje gorice, Terezija Špoljarič, Ljb., Ivana Štajer, Medvode, Andrej Štibilj, vratar Kersnikova 4, Ljb., Teodor Tomažič, vlakovodja v p. Ljb., Ignac Trink, Zidani most, Marija Tomšič, roj. Lunder, Šmihel-Novo mesto, Ivana Založnik, roj. Sedej, Notranje gorice, Marija Želko, Ljb., Karolina Zupanc, Stična na Dol. in prof. v p. dr. Jakob Zmave.

Iz Postojne selijo nekatere urade v Novo Gorico, tako okrožno sodišče, javno tožilstvo, arbitražo ter poverjeništvu obl. odbora za soc. skrbstvo in zdravstvo. V Postojni bodo pa uredili jamski muzej.

Uprava gradbišča hidrocentrale v Medvodah se že dalj časa zama z obračca na vse pristojne urade s prošnjami za nabavo lesa.

Zaradi črne borze so bili obsojeni kot spekulanti: Maksimilijan, Jože in Angela Srečnik, vsi iz Trzicza na Gorenjskem. Skupno z njimi so bili še obsojeni Franc Meglič, Anton Šinkovec ter Fani Oman. Titove oblasti pozivajo v kom. tisku ljudstvo na poživitev dela v organizacijah "Protiavionske zaščite" (PAZ-A). Savinjska tovarna nogavic iz Polzele in Marib. tekstilna tovarna sta ljubljanski trg ravno narobe založili, kakor pa so Ljubljanske hotele: poslali sta namreč 95% nogavic črne in samo 5% rjave barve.

Odkup vina je dosegel naslednje "zavidljive" uspehe: Celje-okolica 57.30%, Črnomelj 24%, Krško 62%, Trebnje 44%, Lendava 10.6%, Maribor-okolica 38.3%, Ptuj 41.5%, Poljčane 10.3% od predvidenih 100% izpolnitve plana.

Na Bledu so imeli Titovi gozdarski strokovnjaki sredi februarja posvet o "borbi za višjo produktivnost" dela v gozdarstvu, kar pomeni, da bodo še bolj divje izsekavali gozdove in uničevali slo. narodno bogastvo.

"Kolektivn. žoželstva" v Mb. je bil v Sloveniji najbolj 'delaven'. Zato je dobil priznanje z diplomom in denarno nagrado 7.000 din. Pri "slavnosti" je bil navzoč dr. France Hočevar, javni tožilec LR Slovenije, Franc Potisek, zastopnik centr. uprave sindikatov ter dr. Peter Kobe, zastopnik javn. tožilstva goriške oblasti.

V okolici Litije so se pojavili divji prašiči.

Po gozdovih v Vipavski dolini, okolici Gorice, Rihemberka in Sežane se je zelo razširil nevarni gozdni škodljivec: borov sprevidni prelec. Veliko zatiralno akcijo proti njemu bodo začeli z letali.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires, 12. aprila.

VELIKONOČNI PRAZNIKI V BS. AIRESU

Slovenski naseljenci v Buenos Airesu in vseh njegovih okoliških mestih so tudi letos lepo praznovali velikonočne praznike. V vseh župnijah, kjer so nastavljeni slovenski duhovniki kot kaplani, so bile pred prazniki duhovne obnove, katerih so se slovenski verniki udeleževali v velikem številu.

Na Veliki petek je v Salezijanski kapeli na Belgrano pel Slovenski pevski zbor Gallus Kimovčev Pasijon za moški zbor po Mateju, mešani zbor je pa zapel 4 žalostinke.

Na Veliko soboto so slovenski duhovniki po vseh naseljih v Capitalu in predmestjih v prvih popoldanskih urah hodili blagoslovljati slovenskim družinam velikonočna jedila, nato so pa slovenski naseljenci hiteli na Belgrano, kjer je bila ob petih popoldne po dvorišču Salezijanske gimnazije veličastna Vstajenska procesija, katere se je udeležilo nad 1500 Slovencev. Za Najsvetejšim so stopali odborniki Društva Slovencev, člani SKAS-A in predstavniki vseh slov. novonaseljskih kulturnih društev in organizacij.

Na Veliko nedeljo so bile po vseh župnih cerkvah, kjer so navadno sv. maše za Slovence slovesne maše. Na Belgrano je bila ob desetih popoldne in je pri njej pel pevski zbor Gallus Mozartovo latinsko mašo šte. 14 v C za zbor in soliste in Gallusov Haec dies. Po tej sv. maši je "Gallus" pel tudi v župni cerkvi Sv. Julije ob četrt na 12' Gollerjevo Loretsko mašo. Zapel je tudi Gallusov Haec dies in Allelujo iz Haendlova oratorija. Prostrano cerkev so argentinski verniki napolnili do zadnjega prostora in so občudovali dovršeno petje slovenskega zbora.

Pri sv. maši v San Martinu je pel tamošnji slovenski cerkveni pevski zbor,

Po cele noči prečkajo... Da je doma komunistični režim ljudi resnično osvobodil vsega, je danes znano že po vsem svetu. Na nakaznice ljudje dobe nekaj, ostalo je pa treba kupovati na črni borzi. Za tako blago pa imajo denar samo komunistični funkcionarji. Kadar dobi kaka trgovina malenkostno količino blaga za prodajo na nakaznice, se ljudje postavljajo v dolge vrste in čakajo ure in ure, da pridejo na vrsto. Navadno se pa zgodi, da ravno tedaj, ko se pričnejo v trgovino že zmanjka vsega. In potem je treba zopet dolgo in dolgo čakati na drugo delitev. Da bi pa ljudje prišli med prvimi na vrsto, se dogaja tudi to, da nekateri pridejo pred trgovine čakati že ob štirih zjutraj. Zgodilo se je celo to, da se je nekdo postavil pred trgovino že ob enajstih zvečer za delitev blaga naslednjega dne zjutraj. To se v titovi Jugoslaviji dogaja 5 let po končani vojni.

V Sloveniji neprestano zidajo in grade, toda nobenega dela ne dokončajo, ker nimajo materiala. Vse stavbe delajo s prisilnim zastojnim delom. Moderno suženjstvo pod komunisti!

v Ramos Mejia je pa slov. cerkveni zbor pel Mavovo latinsko mašo.

Na Avellanedi se je na Veliko nedeljo zbralo tudi mnogo slovenskih vernikov. Pri službi božji je pel tamošnji slov. cerkveni pevski zbor. V župniji Santo Cristo, Lanus Este, Villa Obrero, so pa bile popoldne molitve. V bližini te cerkve živi mnogo staronaseljencev, največ Premurcev.

NOV SLOVENSKI USPEH NA TRONADORJU

Bariloche, 7 aprila.

Dne 4. aprila sta se slovenska smučarja in alpinista Dinko Bertonec in Janez Flere po večurni borbi z ledom in stenami povzpela na najvišji Tronadorjev vrh, Pico Principal (3470 m). Ta podvig uspešno zaključuje letošnje poskuse slovenskih turistov na najpriljubljenejši in najvišji gori v bariložki pokrajini.

★

Tronador (araukanski ime: Anon) je precej časa veljal za nepremagljivo. Ne le za Araukance, ki vobče niso imeli posebnega navdušenja za gore. Tudi izvežbanim alpinistom so izpodleteli večkratni poskusi in skodoželjno je zagotavljal indijski vedež na Lago Gutierrez vodniku in plezalcu Ottonu Meilingu, da na Grmevca še nikdo ni prišel in tudi ne bo.

Šele 1. 1934 je zmagal Hermann Claussen. Pozneje se je vsako sezono posrečilo kak poskus, še več pa je bilo razočaranih ljubiteljev gora, ki so jim vreme, slabe snežne razmere ali pomanjkanje potrebne opreme in izvežbanosti prepredili dostop do tako zaželjenega najvišjega vrha.

Letošnjo sezono so dosegle Pico Principal tri skupine: decembra družba Lantschner, Wechler, Mazzi, Dellai, januarja Otto Meiling in zdaj naša dva fanta.

VA.

TONE IN JAKA

Urša je tisto jutro zaropotala nad svojim možem:

"Ali te ni sram. Tone je šel k spovedi za Veliko noč, vsi so šli opraviti svojo dolžnost, ti pa nič. Povrhu se mi pa še zlažeš, da si bil. Dobro, da imam ljudi na vseh straneh, da mi precej povedo če je kaj narobe. Sram te bodi, da veš!"

Jaka je mencial in nerodno mu je bilo. Hotel je vse skupaj obrniti na smešno plat:

"Hudo je na svetu res. Poleti je vroče, pozimi je mraz, o Veliki noči pa je treba iti k spovedi."

"Kaj pa je tako hudega, je menila Urša. Greš in poveš kar te teži. Šel bi poslušat kakšno postno pridigo. Saj so bile za Slovence na vseh krajih. Bi te vsaj lepe besede pridigarjeve ganile, ko te besede tvoje žene ne."

"Pa ravno Jaka bodo ganile," se je vtaknil vmes Tone. "Njega, ki je tako mehak, da ga nič drugega ne gane kot hren in čebula."

"Tak pridi vendar še ti pomagat, da ga bova do kraja obdelala, dedca nemarnega," je klicala Urša Toneta. "Čisto ob vero mi je prišel. Dosedaj je vsako Veliko noč opravil svojo dolžnost; ne vem, kaj ga je letos pičilo, da se je skuhal."

"Nič se nisem skuhal, je hitel Jaka. "Nisem šel, ker nimam kaj povedati. Saj nimam časa greh delati. Čez dan moram za zaslužkom, zvečer sem pa truden. Pokore mi pa tako ni treba druge, saj imam tebe, preljuba Urška moja."

Jaka je iskal prilike, da bi prenehal z bitko zdaj, ko je Urša dobila novega zaveznika. Zato je skušal biti nekoliko prijaznejši.

"Ne boš se mi izmuznil ne, pa zavijaj na levo ali na desno. Te bom že vrela v roke na tak način, da boš kmalu spoznal, da je bilo od lanske Velike noči marsikaj narobe. Ne rečem, da si kradel in pobijal. Saj je tudi drugačnih grehov dosti."

"Ljuba Urška," je skušal biti Jaka mehen. "Pa ne da bi na tak način poskušala sprašati moje vest, kot jo je žena kovaču izpod Hrība."

"Kako je bilo pa spet to," je hotel vedeti Tone.

"I kako neki. Kovač je imel slab spomin in mu je izpraševanje vesti delalo velike težave. Kadar se je namenil k spovedi je vzel palico v roke in zamahnil po svoji ženi. Žena se je ujezila in v jezi mu je naštel vse grehe za deset let nazaj."

"Vidiš Urša, jaz pa tako ne bom naredil," je nadaljeval Jaka. "Hotel sem le reči: Če boš kaj opravila pri meni, boš zlepa, z ljubeznivo besedo. Če me bo duhovni gospod trdo vzel v roke in če mi bo policaj s predrekom zagrozil, jima ne bom zameril, ker je to njun poklic in dolžnost."

K spovedi bom pa šel. Saj dobro vem, kaj se o Veliki noči spodobi. Poleg piroh in potic mora biti tudi dobra spoved. Taka je navada, ki sem se je naučil od svoje matere in je do smrti ne bom spreminjal, pa naj bom doma ali pa v Argentini."

HUGO WAST

IVANA TABOR

POSLOVENJENO S PISATELJEVIM DOVOLJENJEM

"Ne moremo leteti", je rekel Niquel in pokazal na ničlo, ki jo je zaznamoval kazalec energije. "In tudi nimam cigarete. Kot veš ne kadim!"

"Daj mi jo ti, Lahnes!"

"Tudi jaz ne kadim. Mi je slabo po njih. Samo ženske lahko vzdržite to draž..." je odgovoril nagovorjeni. "Če želiš, imam mentolne bonbone".

Rahab je obrnila hrbet v znamenje omalovaževanja in segla po tobacični, ki ji jo je ponudila druga deklica; bila je tobacična — sinjega kristala in vpolgljiva kot usnje: iz nje je vrela zvit papirček, ki je vseboval opij in arzen, razen drugih stvari, znanstveno mešanih ki so dražile a ne slabile živce.

V tej dobi so bile nafta, petrolej, premog ali drva slabše vrste sredstvo za gorivo in so ga vporabljali samo siromišni ljudje. Prav tako je bil črn ali rumen tobak zastarela in grda stvar, katero so uživali samo še delavci najnižje vrste.

Boljše stroje so grelj z vse drugačnom gorivom; in boljši ljudje so se grelj z bolj finimi in zanimivimi alcaloidi, kakor pa je bil smrdeči nicotin.

Alkimisti dvajsetega veka so iznašli

14.

v spomin na stare srednjeveške alkimiste, ki so tako imenovali svoje pečice, v katerih so topili svoje bogastvo in življenje.

Kakor v špranjo hranička se je v 'athenor' vrgla ploščica, nič večja, kakor navadni novčič, in avion je bil preskrbljen z gorivom za nekaj ur letanja.

Toda vsaktera snov ni bila primerna za razbitje. Skušnja je še enkrat potrdila genij starodavnih alkimistov, ki so intuitivno čutili, da se da govoriti o preprostih kovinastih telesih, pa o plemenitih telesih, kakor sta n. pr. zlato in srebro. V teh dveh rudah so gledali zrel plod drevesa - rudninske narave; druge kovine: železo, baker, so bile le zeleno sadje istega drevesa.

Znani 'Kamen modrosti,' ki so ga učenjaki iskali in moreli za njim stoletja in stoletja, ni bil nič drugega, kakor samo kvas, ki bi bil zmožen pospešiti dozorevanje zelenih sadežev, da v določenem času dozore do popolnosti in vrednosti zlata in srebra, ki sta prav tako zorela milijone in milijone let v počasni delavnici matere zemlje.

Dvajseto stoletje je potrdilo vrednost te teorije. Odkrilo je, da so zlato, srebro, platina samo kovine, v katere je narava sama nagromadila največ energije, ali — z drugo besedo — so najbolj dozorele.

En gram zlata, raztopljenega v pe-

či, ki daje temperaturo sto tisoč stopinj večjo kot je potrebna za vrenje, lahko napravi toliko koristnega dela, kakor deset ton raztopljenega svinca. En gram srebra pa toliko kot pol tone.

V tej dobi (štirideset let od tedaj, ko so se finančni mogotci zbrali na mednarodnem kongresu na Otočju Tatov) ni sta več ne zlato in ne srebro služila za denar.

Rekli smo že, da je človeštvo končno zavrglo zloglasno učenje, da mora denar imeti nesprenljivo notranjo vrednost. To zlohотно nadutost so si izmislili bankirji, zainteresirani pri tem, da na podlagi tega dobe v svoje roke vso svetovno trgovino. Posledica te doktrine je bila ta: le: samo zlato ima idealne lastnosti za denarno sredstvo, kajti samo zlato ima veliko notranjo nesprenljivo vrednost v majhni razsežnosti in ker se ne razmnožuje niti re zmanjšuje: zato je samo v majhni množini na svetu.

Ko je človeštvo odpravilo to neumno mišljenje, se je razvil najplodnejši napredek politične ekonomije v zadnjih tisočih letih. S tem se je človeštvo osvobodilo tistih štirih ali petih bankirjev, posestnikov največje količine zlata, ki so od časa do časa umetno povzročali občutno pomanjkanje te žolte kovine, s čemer so podvojili oziroma početvorili njeno vrednost in s tem svoje bogastvo na račun vsega drugega sveta in tu-

di ubogih vseučiliških profesorjev, ki so v dobri veri sicer opetovano govorili o nesposobnostih klasične ekonomske politike.

Ker se zlato in srebro nista več uporabljala kot denarno sredstvo, je njuna vrednost padla. Pest zlatnikov tedaj ni bila več vredna kot en liter dobre kolinske vode.

Ko pa so alkimisti odkrili pomembnost razbite atomske energije in so ugotovili, da plemenite kovine vsebujejo več sil, sta zlato in srebro zopet dobila nazaj svoj položaj med dragocenimi kovinami.

Ni potrebno omenjati, da so tisti ljudje, ki so ob razvrednotenju zlata kar razsypali to brezvredno snov, zdaj neusmiljeno objokovali svojo lahkomiselnost; tisti pa, ki so ga hranili, so postali namah stokrat bogatejši, kakor pa če bi bili lastniki najboljših premogovnikov ali najdonosnejših petrolejskih vrelecev sveta.

Če si imel v žepu zlat kovanec v velikosti enega šterlinga, je pomenilo prav toliko, kakor če bi imel pri sebi eno tona najboljšega črnega premoga.

Tedaj sta obstojala dva tipa avionov, oziroma motorjev: vezanih, ki so svoje valove dobivali iz mogočnih delavnic, nahajajočih se pod zemljo in neodvisnih, ki so izvajali na svojem krovu lastno energijo s pomočjo goriva, ki so ga nosili s seboj.

SLOVENC I P O S V E T U

BRAZILJA

Parahyba do Sul, marca meseca. "Svobodna Slovenija" nam je v veliko veselje, ker tu druge zveze s Sloveniki nimamo. Do Ria imamo 207 km. Pot in izguba časa nam stane 100 pesov. Drugače pa živimo dobro. Mož dela v tovarni za pripravljanje mineralne vode. Montiral je že 3 velike črpalke. Sedaj imamo že dalj časa hladno vreme. Tako vidite, da nam je čisto dobro. Vse Slovence v Argentini in drugod po svetu prav lepo pozdravljamo

Družina K.

AVSTRALJA

St. Marys, 20. marca. Prav lepo se Vam zahvaljujem za redno pošiljanje "Svobodne Slovenije"

ki jo z velikim zanimanjem in veseljem prebiram. Moram priznati, da ste veliko napredovali v novem letu in Vam k napredku iskreno čestitam. Lahko si predstavljam s kakimi težavami ste list pričeli in s kakimi ga nadaljujete. Zato Vaše delo še bolj cenim in bom vedno vesel, kadar Vam bom lahko poslal kak prispevek iz daljnje Avstralije. Še enkrat prav prisrčna hvala in mnogo uspeha.

Gorazd J. Č.

FRANCIJA

Tucquegnieux, 11. marca. Pozdrav in voščilo Dovolite, da se Vam najlepše zahvalim za Vaš list, katerega v redu prejemam. Slovenski izseljenci v Franciji ga z zanimanjem beremo. Približno 12 tisoč nas je v Franciji. Zaposleni smo večinoma v rudnikih, nekaj jih pa dela tudi pri francoskih kmetih. Živimo vsekar boljše, kakor pa naši rojaki v domovini, vendar so na splošno plače premajhne. Petnajstkrat so večje, kakor so bile pred vojno, cene so pa tridesetkrat večje. Odtod upravičeno nezadovoljstvo, ki ga komunisti pridno izrabljajo za svojo propagando. Takoj po končani vojni je kakih 40

SMRT SLOV. TRAPISTA

V opatiji N. D. des Dombes pri Lijonu je nedavno umrl v 77. letu starosti in 56. letu redovnega življenja slovenski trapist br. Jakob Kajtna.

Družina Kajtna pri Sv. Rupertu nad Laškimi, je bila nekaj izrednega: oče in štiri sinovi so vstopili k trapistom v Rajhenburgu, mati in dve hčeri pa k magdalenkam v Studenicah pri Poljčanah. Eden izmed sinov, ki je prevzel posestvo, se je poročil in vse tri njegove hčere so postale tudi redovnice. Po smrti svoje žene je odšel tudi on v samostan. Ko so komunisti rajhenburški samostan ukiniteli, je živel v zavetišču za starce v Mokricah, kjer je predlanskim umrl star 86 let, po 47 letih redovnega življenja.

SKLEPI MEDAMERIŠKEGA GOSPODARSKEGA IN SOCIALNEGA SVETA

Pripravljala konferenca Medameriškega gospodarskega in socialnega sveta je pod predsedstvom dr. Cereija sklenila takojšnjo izvedbo načrta o tehničnem sodelovanju držav latinske Amerike. To je eden od glavnih rezultatov zasedanja tega sveta, ki je zaključil svoje seje po treh tednih gospodarskih razprav. Na zaključni plenarni seji je 21 delegacij ameriških držav odobrilo resolucije štirih komisij. Resolucija prve komisije, ki ji je bila poverjena naloga proučiti dokumente v zvezi z medamer. gospodarsko konferenco v Buenos Airesu, priporoča zadevnim vladam zagotovitev visokih funkcionarjev in strokovnjakov za prihodnje izredno zasedanje, na katerem bodo določili datum konference v Buenos Airesu in na katerem bodo nadaljevali z delom na podlagi že sprejetih sklepov. Prva komisija je namreč sklenila odložiti neposredno sklicanje glavne konference v Buenos Airesu, ker je bila mnenja, da še niso prišli do zadosti obširnih sporazumov, ki naj bi bil podlaga za to konferenco.

Resolucija komisije B priporoča gospodarskemu in socialnemu svetu še nadaljnje proučevanje gospodarskega sporazuma iz Bogota ter naj bi o tem posebej razpravljali na zasedanju l. 1951. Komisija C, ki ji je predsedoval Miller, je predložila svetu obširen načrt o tehničnem sodelovanju med latinskimi državami v skladu s točko 4. Trumanovega obnovitvenega programa zaostalih držav.

Komisija D, ki je proučevala vpliv denarne devalorizacije na gospodarstvo latinskih držav, je izdelala dokument z izjavami delegatov teh držav ter bo ta dokument služil svetu kot podlaga za dokončno rešitev tega problema.

Na zaključni konferenci je med drugimi govoril tudi dr. Cereijo, ki je poudaril, da bo morala prihodnja izredna konferenca sveta nadaljevati delo, začeto na tem zasedanju in izpeljati sklepe, tako da bo konferenca v Buenos Airesu podpisala potrebne sporazume o gospodarskem in socialnem sodelovanju držav obeh Amerik. Izjavil je, da bodo morali na teh konferencah položiti neporušne temelje socialnega dobrobitja človeštva, ker "ne smemo pozabiti, da imajo vsi ljudje, ne glede na raso, narodnost, spol, vero ali družabno vrsto pravico do materialnega blagostanja in do duhovnega razvoja v svobodi, dostojanstvu, enakosti prilik in gospodarski varnosti." Podčrtal je tudi, da bo do stalnega miru na svetu prišlo le, "kadar bo človek živel pod vladno socialne pravičnosti in kadar bo rešen strahu pred nepravičnostjo in krivično razdelitvijo naravnih dobrin."

OBVESTILA

Na Belo nedeljo, 16. t. m., bo ob treh popoldne v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejia sestanek članov SFZ. Pridite vsi. Na sporedu je predavanje o zanimivostih in lepotah večnega mesta.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. Janko in Marica Zakrajšek v Ramos Mejia sta dobila sinčka Janezka. Družino Bogomirja in Manca Urbančič je pa na Veliki petek razveselila hčerka. Srečnim staršem naše čestitke!

Poroka. Dne 22. aprila se bo poročila v cerkvi Santo Cristo, Lanus Este, gđ. Katia Laki, vneta društvena delavka in cerkvena pevka na Avellanedi.

Poivedba: Mojega brata Ignaca Gabrščka iz Vrsnega na Goriškem so dne 25. maja 1944. odpeljali Nemci in od takrat je za njim izginila vsaka sled. Kdor bi vedel kaj povedati o tem, kje je po tem dnevu videl mojega brata in kaj se je z njim zgodilo, tega lepo prosim, naj mi to sporoči na spodnji naslov. Stroške mu povrnem. Ivan Gabršček, Horno de Ladrillos Corea e Cia — Chapadmalal FCNGRoca. Pcia de Buenos Aires.

Kajtnov oče je v mladih letih obiskoval še nedeljsko šolo, katero je ustanovil Šlošček, ki takrat še ni bil škof. Oče je sam doma naučil vse svoje otroke brati in pisati.

Vsi bratje Jakoba Kajtna so pomrli prej, zdaj pa je odšel za njimi tudi on. K večnemu počitku ga je spremila polnoštevilna vsa trapistovska družina iz N. D. des Dombes, v kateri so tudi 4 trapisti iz rajhenburškega samostana. odst. Slovencev iz Francije odšlo domov. Verjeli so, da bodo v domovini bolje živeli, kakor tukaj. Pisma, ki jih dobivamo, pričajo, da so se zmotili. Danes bi se skoro vsi radi vrnili nazaj v Francijo, toda meje so hermetično zaprte. Kolikor moremo jim pomagamo z raznimi pošiljkami.

Bliža se Velika noč, praznik Gospodovega vstajenja. Slovenci iz Francije želimo vsem svojim rojakom v Argentini obilo pirhov, telesnih dobrot, še več pa duhovnih. Bodimo pogumni in upajmo! Trdno upajmo, da bo za Velikim petkom, ki ga sedaj preživlja naš narod doma, vsem Slovincem zopet zasijalo toplo velikonočno sonce!

Slov. izseljenec iz Francije.

Predsednik vojaške komisije poslanske zbornice Charles Vinson je izjavil, da "ZSSR pripravlja nov Pearl Harbour ter zato gradi ogromno vojaško zračno silo. Medtem pa mi čakamo s prekrižanimi rokami ter narod, največji in najmočnejši na svetu, izgublja leto za letom svojo udarno silo, ki bi sedaj še mogla streti rdečega sovražnika". Pozval je parlament, naj odobri povečanje vojaškega proračuna in naj ne čaka, da bo prepoznano.

Ameriško obrambo ministrstvo je odobrilo petletni načrt, po katerem bo podvojilo število rezervistov v ameriški vojski, tako, da bo USA imela v mirnem času vsak čas na razpolago 25 divizij. Število rezervistov se bo povečalo od 170.000 na 367.000, poleg že obstoječih 625.000 stalno mobiliziranih prostovoljcev. Tako ta program predvideva 25 divizij, ki so vsak trenutek na razpolago od katerih 6 pripada redni vojski. Poleg teh bo na razpolago še drugih 25 divizij, ki jih bo mogoče mobilizirati v najkrajšem času ter že obstoječih 12 divizij narodne milice. Tako bo v slučaju potrebe USA razpolagala v nekaj dneh z 62 divizijami.

V Braziliji bodo 3 oktobra splošne volitve.

Bolivijska vlada je določila menjavno vrednost bolivijskega pesosa na višino 60 bol. pesosov za en dolar.

DARILA

Živila, tekstilno blago in zdravila pošiljamo v vse države.

Iz Buenos Airesa pošiljamo zavitke do 5 kg kakor doslej še nadalje v vse države in sicer z rabljeno obleko, z novo obleko in živili.

PANETH y Cia.
DIAGONAL NORTE 501 — Of. 810

DRUŠTVENI OGLASNIK

Seznam predmetov, ki jih je dovoljeno pošiljati naravnost iz Argentine v domovino, je bil objavljen v letošnji 3. številki Svobodne Slovenije na 4. strani in je veljaven tudi za mesec april.

CERKVENI OGLASNIK

Pouk krščanskega nauka za slovenske otroke. Začel se bo v nedeljo 23. aprila in sicer v sledečih krajih: **Ramón Falcón** 4158 v slovenski hiši za mesto ob 2. pop.; **Ramos Mejía** v cerkvi ob tri četrt na tri; **San Martín** v sobi poleg cerkve ob 3.; **Florida** v župnišču ob 1.; **Lanús**, župnija Santo Cristo v župnišču pri g. Markiču ob 3.; **Quilmes** po dogovoru.

Starši, Vam v pomoč pri odgovorni vzgoji otrok je ta pouk, zato poskrbite, da bodo otroci vedno in vsi prišli. Samo če bomo vsi naredili vse, kar je mogočega, bomo mogli to opraviti tako, kakor je dobro za blagor in zveličanje teh otroških duš. Prvikrat pridite z otroci tudi starši!

SLOVENSKO ROMANJE V LUJAN

Za slovensko romanje k Materi božji v Luján, dne 14. maja je železniška uprava dovolila poseben romarski vlak, ki bo vozil iz postaje Plaza Miserere (Plaza Once). Vožnja tja in nazaj bo stala samo 5 pesov. Obvestite o tem vse svoje znance in prijatelje!

DOBER TEK

NEDELJA: Kosilo: juho z vraničnim zavitkom, ocvrti svinjski zrezki, endivija, pečen krompir, kolač z rozinami, sadje, črna kava; večerja: mrzli zrezki (od popoldne), kolač, čaj.

PONEDELJEK: Kosilo: gobova juha (suhe gobe), beli žganci, kompot; večerja: polpeti, krompirjeva solata.

TOREK: Kosilo: goveja juha, govodi- na, krompir v gorčični omaki, ocvrta jabolka; večerja: naravni zrezki, krompir v kosih, solata, grozdje.

SREDA: Kosilo: špinačni puding, ovčja pečenka, fižolova solata, črna kava; večerja: krompirjev golaž, palačinke.

ČETRTEK: Kosilo: šara s hrenom, sirovi žlikrofi; večerja: ocvrti možgani, zelena solata, sir, sadje.

PETEK: Kosilo: pretlačena fižolova juha, ocvrti krompirjevi hlebčki, solata, sadje; večerja: fižol v solati, ocvrta jajca.

SOBOTA: Kosilo: grahova juha, goveji zrezki v sardelni omaki, žličniki, solata, črna kava; večerja: safalade s kisom in oljem, čaj s pecivom.

SLOVENSKA KRAJINA BO DOBILA SVOJ DOM

Na Veliko nedeljo so Prekmurci, ki niso med vojno naselili spretni titovskokomunistični propagandi, presenetili rojake s sporočilom, da bo 16. t. m. postavitve temeljnega kamna za dom društva Slovenska Krajina. Člani tega društva bodo imeli tega dne najprej sv. mašo na Avellanedi, nato bodo pa pohitili na stavbišče, kjer bo blagoslovitev in postavitve temeljnega kamna, nato pa skupno kosilo.

SUDAMERICAN BUSINESS OFFICE

LAVALLE 361, visoko pritličje — Tel. 32 - 4597 — BUENOS AIRES

Uradne ure od 9. — 12. ure popoldne in od 15. — 19. ure popoldne.
Ob sobotah od 9. — 12. ure popoldne.

PODRUŽNICA

ROSARIO — LAPRIDA 956 — Pritličje T. E. 22-885

Odperta ves dan. Uradujemo tudi v slovenščini.

ZASTOPNIK

COM. RIVADAVIA — Gostilna ALHAMBRA — c. SAN MARTIN 501

Uradne ure: Vsak dan od 6.30 do 7.30 ure. Ob sobotah od 4.30 — 7 ure.
GOVORI TUDI SLOVENSKO

POSEBNI PAKETI ZA EVROPO

U-4	1.500 gr. prekajane šunke	
	1.000 gr. svinjske masti	
	1.000 gr. surove kave	\$ 53.—
U-7	2.250 gr. riža	
	2.250 gr. sladkorja	" 30.—
U-8	4.500 gr. riža	" 25.—
U-10	9.000 gr. govejih mesnih konzerv	
	2.000 gr. mesnega izvlečka v škatljicah	\$ 45.—
U-14	0.900 gr. surove kave	
	1.000 gr. sladkorja	
	1.000 gr. riža	
	2.000 gr. govejih konzerv	
	0.200 gr. cacao-a	
	0.250 gr. čokolade	\$ 57.—
U-16	4.000 gr. pralnega mila	
	500 gr. toaletnega mila	" 38.—
U-18	4.500 gr. bele moke	" 30.—
U-19	4.000 gr. čistega medu	" 29.—
U-21	2.000 gr. surove kave	
	2.500 gr. sladkorja	" 44.—
U-22	2.000 gr. pražene kave	
	2.500 gr. sladkorja	" 50.—

Imamo veliko izbiro tudi drugih cenjenih paketov (n. pr. svinjske masti, suhe slanine, šunke in drugo)

Pošiljamo tudi ZDRAVILA in pakete z RABLJENIM blagom

Slovenski Izseljenski Oder

Velika dvorana SAN JOSE, AZCUENAGA 154

NEDELJA, 21. MAJA ob petih popoldne

Pri belem konjičku

Režija: J. Špeh

Dirigent: B. Pavšer

Scena: V. Petkovšek

Prve je mehanična delavnica držala v zraku na ta način, da jim je pošiljala energijo, s katero so pluli; seveda jih je tudi lahko vrgla na tla, kakor hitro je pozabila nanje. Drugi pa, imenovani 'athanatorji' (iz razloga, kakor smo že preje povedali), pa so bili izredno dragi, kajti požirali so kovance zlata, in niso vporabili več kakor desettisočinko njegovega goriva. Razen tega je konstrukcija njihovih mogočnih pečic ali 'athanorjev' bila izdelana iz neizgorljivega gradiva, ki ni bilo nič manj kakor mešanica diamantnega prahu posejanega po stenah iz platine.

Takšen 'athanor' je bila največja razsipnost tedanjega sveta.

Koliko lepih deklet je bilo pripravljenih zanj odpasti od krsta in si dati zaznamovati roke s skrivnostno številko '666'!

Rahab, gospodarica dragocenega "athanora", ki je pristal na ploščadi gregorjanske cerkve, ni bila še krščena, zato ji ni bilo potrebno odstopati od krščanstva. Bila je svetlolasa, z rožnato poltjo, kar ji je dajalo svežost cveta; mačjega ponašanja: zdaj sladka zdaj ujezljiva; zelenih oči, takih kakor jih bo imel - kot so pravili Antikrist; kljub tolikim lepotam buenoafreškimi je kazala tisočkratno lepoto, o kateri pravi Biblija s Salomonom: "Obrni se, obrni, Sulamit, obrni se, da bomo občudovali tvojo lepoto!"

Morala je imeti kakih dvajset let, toda ostala je sama, odkar je izpolnila svojo polnoletnost, to je od štirinajstega leta. Fantje so postajali neodvisni pri šestnajstih letih, kajti splošno mnenje je bilo, da ženske preje dozore in pridejo do pameti.

Nihče od njenih spremljevalcev ni hotel zapaziti, da Rahab išče v žepu svoje usnjene bluze zlatnik, da bi 'nasitila' motor. Ali niso imeli ali pa ni so hoteli izgubljati koraka. Nejevoljna jih je Rahab vprašala:

"Nima nihče od vas niti enega 'marxa'?"

Beseda 'niti' je udarila v ušesa treh mladih ljudi kakor udarec z bičem, kajti njim je 'marx' pomenil že veliko vsoto.

'Marx', enota mednarodnega plačilnega sredstva, je bil bankovec z garancijo Mednarodne banke, katerega kupna moč je bila enaka enemu — šterlingu za časa kraljice Viktorije. Prav zaradi tega se je imenoval 'marx' tudi zlata ploščica z razmerju enega šterlinga ki se je vporabljal za 'athanor'.

Če je imel 'marx' v vseh krajih sveta enako ime, so pa njegovi sestavni deli nosili imena najbolj znanih junakov različnih dežel. Tako se je manjši novček v Franciji imenoval Pasteur, Vincencij Pavlanski, Corneille. V Nemčiji Guttenberg, Beethoven, Bismark. V Španiji Kolumb, Terezija, Franco.